

Svar på regeringsuppdrag

Rapport – Uppföljning av reformen Stärkt rätt till personlig assistans, slutredovisning

Försäkringskassan

Datum: 2023-10-23

Uppföljning av reformen Stärkt rätt till personlig assistans

Version

Dnr FK 2023/003497

Innehåll

Inledning	4
Uppdraget	4
Frågeställningar, avgränsningar och metod	4
Disposition	5
Regler om assistansersättning	6
Övergripande om bestämmelserna om rätten till assistansersättning	6
Lagändringarna från och med den 1 januari 2023	6
Nya grundläggande behov	6
Schabloniserade föräldraavdrag	7
Resultat	9
Inflödet av ärenden har ökat	9
Bifall och avslag	11
Fler beviljas assistansersättning	11
Fler beviljas <i>förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning än annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper</i>	12
Andelen bifall har ökat för alla grupper i LSS personkrets	13
Ingen förändring när det gäller orsaken till avslag	14
Andelen personer som har fått bifall efter ett uppehåll är oförändrad medan andelen som fått bifall efter ett avslag har ökat	14
Genomsnittligt antal beviljade timmar per vecka	14
Timmar för de nya grundläggande behoven	14
Barn beviljas något fler timmar i genomsnitt per vecka efter lagändringarna	15
Antalet beviljade timmar utifrån en ansökan om fler timmar har ökat för barn	16
Avslutande reflektion	18
Referenser	20
Tabellförteckning	21
Figurförteckning	22
Bilaga 1 Tabeller till rapporten	23
Bifall och avslag	23
Genomsnittligt antal beviljade timmar per vecka efter lagändringen	24
Bilaga 2 Figurer till rapporten	26
Inflödet av ärenden har ökat	26
Bifall och avslag	29

Sammanfattning

Försäkringskassan har fått i uppdrag att följa upp reformen *Stärkt rätt till personlig assistans* som trädde i kraft den 1 januari 2023. Då det har förflutit kort tid sedan lagändringarna trädde i kraft och uppföljningen därför omfattar ett begränsat antal beslut måste resultaten tolkas med försiktighet och för den period som uppföljningen gäller. I förarbetena uppskattades att ökningen av antalet mottagare förväntades ske successivt under fem år. Det är därför för tidigt att utifrån den här uppföljningen dra några slutsatser om reformen har fått de effekter som regeringen uppskattade.

Under perioden januari–juli 2023 har det kommit in drygt 3 300 ansökningar om assistansersättning från personer som inte tidigare är beviljade assistansersättning. Det motsvarar en ökning med 58 procent jämfört med samma period 2022. Detta har lett till en ökning av antalet pågående ärenden, vilket innebär att många personer som har ansökt om assistansersättning med anledning av lagändringarna ännu inte har fått något beslut.

Under perioden januari–juli 2023 har 434 personer beviljats assistansersättning, vilket är en ökning med 165 personer jämfört med hur många som beviljades ersättning under motsvarande period 2022. Andelen bifall har ökat och uppgår till 29 procent. Antalet personer som beviljas assistansersättning har ökat i alla åldersgrupper. Ungefär fyra av tio personer som har beviljats assistansersättning har beviljats tid för de nya grundläggande behoven *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning och löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd*. För de som har beviljats tid för något av de här behoven är det genomsnittliga antalet beviljade timmar per vecka för respektive behov av sådan omfattning att enbart det räcker för att personen ska kvalificera sig för rätt till assistansersättning.

Det nya grundläggande behovet *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning* är tänkt att delvis ersätta det tidigare grundläggande behovet *annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade* men utan att ställa krav på just *ingående kunskap*. Totalt har 83 personer beviljats tid för detta nya grundläggande behov under januari–juli 2023. Det kan jämföras med att endast sju personer beviljades tid för det grundläggande behovet *annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade* under motsvarande period 2022.

Det genomsnittliga antalet timmar för samtliga som beviljats assistansersättning under den granskade perioden är i princip oförändrat jämfört med motsvarande period 2022. För barn har det genomsnittliga antalet timmar ökat något. Störst är ökningen för barn i åldern 1–6 år, där det skett en ökning med nästan 11 timmar i veckan. För vuxna har det genomsnittliga antalet timmar minskat något.

Inledning

Den 1 januari 2023 trädde reformen *Stärkt rätt till personlig assistans* i kraft genom ett antal lagändringar. Syftet är att stärka rätten till personlig assistans för personer som har en psykisk funktionsnedsättning, vid egenvårdsinsatser samt genom ett avgränsat och mer rättssäkert föräldraavdrag. Det har skett genom införandet av två nya grundläggande behov, viss förändring gällande kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser samt schabloniserade föräldraavdrag.

Uppdraget

Regeringen har gett Försäkringskassan i uppdrag¹ att följa upp lagändringarna inom assistansersättning som skedde utifrån reformen *Stärkt rätt till personlig assistans*.

Av redovisningen av uppdraget ska följande framgå

- antalet ansökningar
- bifall och avslag
- beviljade timmar
- handläggningstider och andra relevanta data

I uppdraget ingår också att analysera och beskriva orsakerna till utfallet.

Försäkringskassan lämnade den 25 april 2023 en delredovisning av uppdraget där vi redogjorde för antalet inkomna ansökningar och anmälningar samt antalet fattade beslut under perioden januari–mars 2023. Den här rapporten utgör slutredovisning av uppdraget.

Frågeställningar, avgränsningar och metod

För att svara på uppdraget har vi undersökt om det har skett förändringar i

- antalet ansökningar om assistansersättning
- andel bifall och avslag på ansökan om assistansersättning
- vilka som får bifall och avslag på sin ansökan om assistansersättning
- genomsnittligt antal beviljade timmar
- handläggningstider för beslut om assistansersättning.

Vi har också följt upp hur många som beviljas assistansersättning för de nya grundläggande behoven.

Uppföljningen bygger på uppgifter från Försäkringskassans datalager där vi har jämfört resultat för perioden januari–juli 2023 med motsvarande period 2022.

Ett av syftena med lagändringarna är att stärka rätten till assistansersättning för personer som inte har haft rätt till ersättning tidigare. Uppföljningen fokuserar därför i första hand på nya ansökningar om assistansersättning. I uppföljningen ingår både ansökningar och anmälningar från kommunen. I den fortsatta redovisningen används ansökan som begrepp oavsett om det i grunden är en ansökan eller anmälan.

Lagändringarna antas dessutom leda till att barn som redan har personlig assistans kan få fler timmar om de ansöker om det. I syfte att kunna följa upp det tittar vi även på utfallet av ansökan om fler timmar. Med *ansökan om fler timmar* avses även anmälningar från kommunen om att en person kan ha rätt till fler assistanstimmar.

Det finns inte uppgifter i Försäkringskassans datalager om orsaken till att en person har ansökt om assistansersättning eller om fler timmar med assistansersättning. Uppgift om bedömningen av behov av personlig assistans för olika grundläggande och andra

¹ Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende Försäkringskassan.

personliga behov finns bara i de fall som tid har beviljats för behovet. Uppföljningen kan därför inte ge svar på till exempel hur många personer som har ansökt om tid för de nya grundläggande behoven men *inte* har beviljats någon tid för dessa.

Försäkringskassan saknar uppgifter om hur omfattande föräldraansvaret bedömdes vara innan 1 januari 2023. Någon jämförelse av föräldraansvarets omfattning före och efter lagändringen kan därför inte göras. Däremot kan vi jämföra andelen och antalen bifall samt det genomsnittliga antalet beviljade timmar per vecka för att se om det skett förändringar för barn sedan lagändringarna. Utifrån de uppgifter som finns kommer vi dock inte kunna uttala i vilken utsträckning förändringar i utfallet beror på de schabloniserade föräldraavdragen.

I förarbetena uppskattades att ca 2 000 mottagare skulle tillkomma till följd av reformen. Ökningen av antalet mottagare förväntades ske successivt under fem år.² Med hänsyn till den korta tid som gått sedan lagändringarna trädde ikraft och hur få beslut som har hunnit fattas kan vi inte utifrån den här uppföljningen dra några slutsatser om reformen har fått de effekter som regeringen uppskattade.

I rapporten presenteras enbart antal personer som har beviljats ersättning under den aktuella perioden. Det totala antalet assistansmottagare påverkas också av utflödet, dvs de som lämnar försäkringen av olika anledningar. Den vanligaste orsaken till att assistansersättningen upphör är att personen har avlidit³. Vi kan inte utifrån resultatet i den här rapporten uttala oss om hur lagändringarna har påverkat det totala antalet mottagare.

Disposition

Rapporten består av tre avsnitt. Det första innehåller en övergripande beskrivning av bestämmelserna om rätten till assistansersättning samt en kort beskrivning av lagändringarna från och med 1 januari 2023. I avsnitt två redogör vi för och analyserar resultatet. Det tredje och sista avsnittet består av en avslutande reflektion.

² Prop. 2021/22:244, s. 52.

³ Indikatorer för att följa utvecklingen av assistansersättningen, Försäkringskassan 2023, s. 25.

Regler om assistansersättning

I följande avsnitt beskrivs nuvarande regelverk för assistansersättning. Här ges också en kort bakgrund till reformen *Stärkt rätt till personlig assistans* och en beskrivning av lagändringarna som trädde i kraft den 1 januari 2023.

Övergripande om bestämmelserna om rätten till assistansersättning

Assistansersättning är reglerad i socialförsäkringsbalken (SFB) och ger ersättning för kostnader för sådan personlig assistans som beskrivs i 9 § 2 lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

En förutsättning för att en person ska kunna få assistansersättning är att hen omfattas av socialförsäkringen, inte bor på institution eller i gruppboende samt att hen tillhör personkretsen för LSS. Vid ansökningstillfället ska personen inte ha fyllt 66 år.

För att ha rätt till assistansersättning krävs att den försäkrade behöver personlig assistans i genomsnitt mer än 20 timmar i veckan för sådana grundläggande behov som avses i 9 a § LSS.

Med personlig assistans enligt 9 § 2 avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med ett eller flera grundläggande behov.

Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till insats enligt 9 § 2 för andra personliga behov om behoven inte tillgodoses på annat sätt.

Lagändringarna från och med den 1 januari 2023

Vägledande domar har de senaste åren påverkat antalet mottagare av assistansersättning.⁴ Förtydligandena i praxis har bl.a. handlat om vilka förutsättningar som gäller för det grundläggande behovet *annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade*.⁵ Utöver detta ansågs det stora tolkningsutrymme som fanns vid bedömningen av föräldraansvar i ärenden som gäller barn med förförda brister i rättssäkerheten vid bedömningen av barns rätt till personlig assistans och assistansersättning.⁶

Det är mot bakgrund av detta som reformen *Stärkt rätt till personlig assistans* har genomförts. Lagändringarna från och med den 1 januari 2023 innebär bl.a. införande av två nya grundläggande behov, viss förändring gällande så kallade kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser samt schabloniserade föräldraavdrag.

Nya grundläggande behov

Genom lagändringen den 1 januari 2023 togs det grundläggande behovet *annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade* bort från LSS.

Lagändringen innebär vidare att två nya grundläggande behov infördes i 9 a § LSS:

- stöd som den enskilde behöver på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga att han eller hon fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom (i fortsättningen benämnt *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning*)

⁴ Analys av minskat antal mottagare av assistansersättning, Försäkringskassan 2020, s. 22ff.

⁵ Jmf bl.a. Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden i HFD 2012 ref. 41, HFD 2015 ref. 46.

⁶ Prop. 2021/22:214, s. 36.

- stöd som den enskilde behöver löpande under större delen av dygnet på grund av ett medicinskt tillstånd som innebär att det finns fara för den enskildes liv eller att det annars finns en överhängande och allvarlig risk för hans eller hennes fysiska hälsa (i fortsättningen benämnt *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd*).

Stödet *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning* ersatte det stöd som kallades för aktiv tillsyn av övervakande karaktär och kunde beviljas inom det grundläggande behovet *annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrede*.⁷

Det grundläggande behovet *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd* infördes för att stärka rätten till personlig assistans för personer med fysiska funktionsnedsättningar som har behov av stöd på grund av medicinsk problematik. I HFD 2015 ref. 46 förtydligades att sådant stöd inte omfattades av något av de dåvarande grundläggande behoven.⁸

Lagändringen innebar också att kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser som den enskilde på grund av en psykisk funktionsnedsättning behöver för att själv klara att tillgodose något av de grundläggande behoven personlig hygien, måltider, av- och påklädning och kommunikation med andra ska beaktas som en del av det grundläggande behov som insatserna avser att tillgodose.⁹

De nya behoven och insatserna ställer inte något krav på att den som ger hjälpen ska ha ingående kunskaper om den enskilde för att de ska kunna beviljas.

Schabloniserade föräldraavdrag

När behovet av personlig assistans bedöms för ett barn ska det bortses från det hjälpbehov som en vårdnadshavare normalt ska tillgodose enligt föräldrabalken med hänsyn till barnets ålder, utveckling och övriga omständigheter. Det följer av 9 f § LSS respektive 51 kap. 6 § socialförsäkringsbalken (SFB).

Bestämmelserna om en förälders ansvar för ett barn finns i 6 kap. 1–2 §§ föräldrabalken.

Innan den 1 januari 2023 gjordes en individuell bedömning av föräldraansvaret vid bedömningen av rätten till assistansersättning för ett barn. Variationen av vad som kan anses som normalt föräldraansvar är betydande. Varken lagtext, förarbeten eller rättspraxis gav tidigare något stöd för hur bedömningen av föräldraansvar skulle göras. Det fanns alltså ett stort tolkningsutrymme gällande föräldraansvarets omfattning i olika åldrar.¹⁰

I syfte att öka rättssäkerheten, likvärdigheten och förutsägbarheten ska föräldraansvaret från och med den 1 januari 2023 beaktas genom schabloniserade föräldraavdrag.¹¹ Föräldraavdragen ska fastställas med hänsyn till barnets ålder och göras dels från grundläggande behov, dels från andra personliga behov.¹² Föräldraavdragens storlek regleras i förordningen om assistansersättning.¹³ I 51 kap. 6 § SFB beskrivs ett antal situationer då något föräldraavdrag inte ska göras. Det gäller den del då hjälpbehovet gäller:

- andning (9 a § första stycket 1 LSS),

⁷ Prop. 2021/22:214, s. 23, 25 och 28.

⁸ Prop. 2021/22:244, s. 13-14.

⁹ Prop. 2021/22:214, s. 30.

¹⁰ Prop. 2021/22:214, s. 36.

¹¹ Prop. 2021/22:214, s. 37.

¹² 51 kap. 6 § SFB.

¹³ 4 a § förordning (1993:1091) om assistansersättning.

- stöd vid medicinskt tillstånd (9 a § första stycket 7 LSS),
- åtgärder som är direkt nödvändiga för att hjälp med de grundläggande behoven andning och stöd vid medicinskt tillstånd ska kunna ges,
- måltider i form av sondmatning, och
- åtgärder som är direkt nödvändiga för förberedelse och efterarbete i samband med sådana måltider.

Resultat

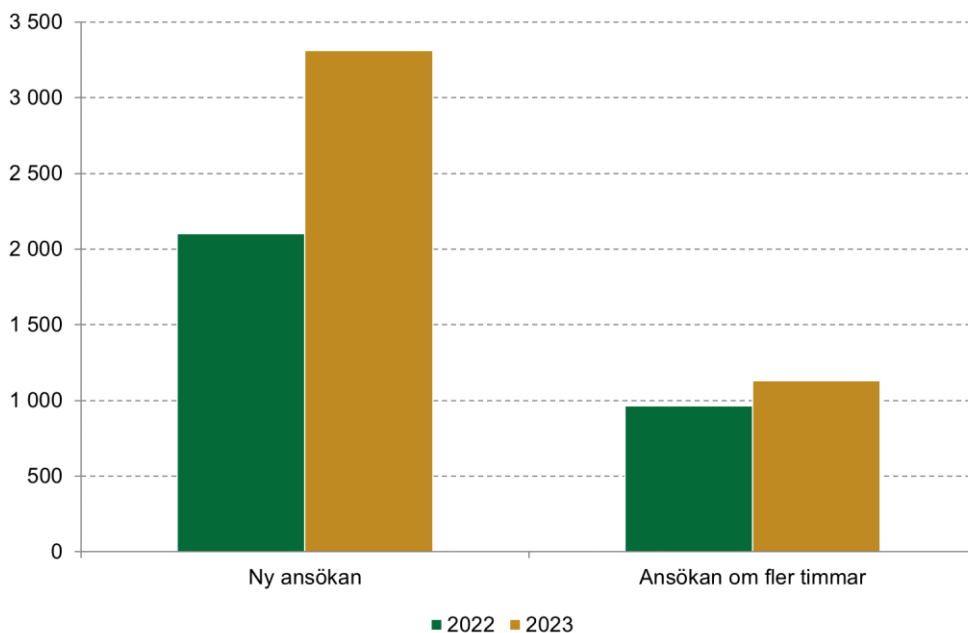
I det här avsnittet redogör vi för antal ansökningar, handläggningstider, bifall och avslag och beviljade timmar. Vi redovisar också hur många personer som har beviljats assistansersättning för de nya grundläggande behoven. Vid tolkning av resultatet behöver man beakta att det förflutit kort tid sedan lagändringarna trädde i kraft och att få beslut därför hunnit fattas samt att det kan förekomma variationer under året som kan påverka resultatet.

I första hand presenteras uppgifterna fördelade på ålder. Vi har valt att göra det eftersom en av lagändringarna särskilt rör barn. På grund av risk för röjande av identitet är det inte möjligt att också fördela uppgifterna på kön, då det resulterar i för små grupper. Även vid fördelning på ålder blir det ibland för få personer i en grupp. Då redovisar vi i statistiken *att* det finns personer i en viss kategori, men inte hur många.

Inflödet av ärenden har ökat

Antalet inkomna nya ansökningar och ansökningar om fler timmar har ökat under perioden januari–juli 2023 jämfört med motsvarande period 2022.

Figur 1 **Antal inkomna nya ansökningar och ansökningar om fler timmar för januari–juli 2022 respektive 2023**

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Under perioden januari–juli 2023 kom det in drygt 3 300 ansökningar om assistansersättning till Försäkringskassan, vilket är en ökning (58 procent) jämfört med motsvarande period 2022 då antalet var drygt 2 100 (se Figur 1). Ökningen av inflödet är tydligast under årets tre första månader och har därefter minskat något (se Bilaga 2, Figur 6). Ansökningarna har ökat i alla åldersgrupper men är störst i gruppen 12–17 år där antalet ansökningar ökat med 100 procent under perioden januari–juli 2023 jämfört med motsvarande period 2022 (se Bilaga 2, Figur 7).

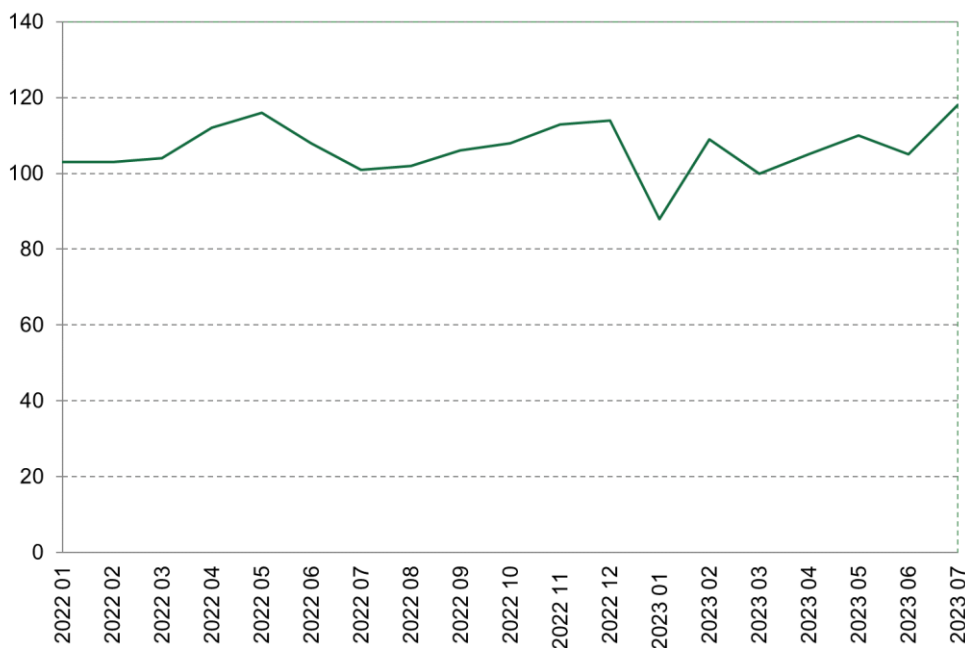
Under samma period kom det in drygt 1 100 ansökningar om fler timmar med assistansersättning. Också det är en ökning (18 procent) jämfört med motsvarande period 2022, om än inte lika stor som ökningen för nya ansökningar. (Se Figur 1.) Ansökningarna om fler timmar har ökat ungefär lika mycket i alla åldersgrupper utom i

gruppen 12–17 år där ansökningarna har minskat något jämfört med motsvarande period 2022 (se Bilaga 2, Figur 8).

Antalet pågående¹⁴ ärenden har ökat i takt med det ökade antalet ansökningar. Ökningen är påtaglig fram till mars då antalet pågående ärenden var ungefär 1 400. Detta kan jämföras med antalet pågående ärenden under 2022 som låg på ungefär 800 per månad. Från mars stabiliserades antalet ärenden på en relativt hög nivå för att sedan sjunka något under sommaren. Antalet ligger dock på en fortsatt hög nivå under hela den granskade perioden jämfört med 2022. (Se Bilaga 2, Figur 9.) Antalet pågående ärenden som gäller ansökan om fler timmar ökade också till och med mars och har därefter stabiliserats på en relativt hög nivå (se Bilaga 2, Figur 10).

Den genomsnittliga handläggningstiden har sedan lagändringarna legat på ungefär samma nivå som under 2022. Juli månad visar dock på att handläggningstiden för nya ansökningar har ökat jämfört med första halvåret 2023. Det är först när ett ärende avslutas¹⁵ som det går att ange hur lång handläggningstiden är. Därför påverkas handläggningstiden endast i begränsad omfattning av att det har kommit in fler ansökningar. Detta eftersom en stor del av ansökningarna ännu inte har lett till något beslut. (Se Figur 2.)

Figur 2 Handläggningstid (medellängd) i dagar för nya ansökningar under perioden januari 2022-juli 2023

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Medellängden¹⁶ för pågående ärenden har varierat under perioden januari 2022-juli 2023. Under den granskade perioden har medellängden ökat men från en låg nivå. I juli 2023 uppgick den till 84 dagar, att jämföra med 55 dagar under perioden januari–mars 2023. (Se Bilaga 2, Figur 11). Antalet ärenden som är över 150 dagar har mer än

¹⁴ Med pågående ärenden avses ärenden där ansökan inkommit men beslut ännu inte fattats.

¹⁵ Med avslutade ärenden avses att ett beslut om rätt till assistansersättning har fattats (bifall eller avslag).

¹⁶ Med medellängd avses genomsnittligt antal dagar som ett ärende har pågått.

fördubblats och var i juli 2023 179 stycken, från att i januari ha varit 67 stycken (se Bilaga 2, Figur 12).

I och med det ökade antalet ansökningar har antalet pågående ärenden och dess medellängd alltså ökat. Handläggningstiden kommer följaktligen att påverkas i takt med att beslut fattas i dessa ärenden.

Bifall och avslag

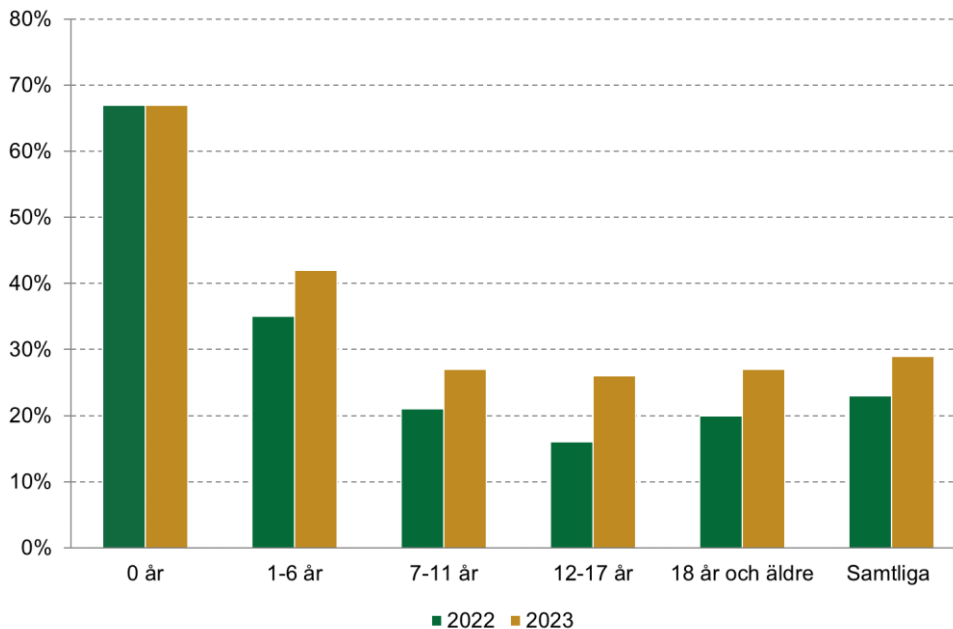
Försäkringskassan har fattat fler beslut om rätten till assistansersättning utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2023 än under motsvarande period 2022 (se Bilaga 1, Tabell 5).

Fler beviljas assistansersättning

Under perioden har 434 personer beviljats assistansersättning. Det är en ökning med 165 personer jämfört med hur många som beviljades ersättning under motsvarande period 2022. Antalet personer som beviljas assistansersättning har ökat i alla åldersgrupper, men den största ökningen finns hos barn i åldern 12–17 år. (Se Bilaga 1, Tabell 5.) En förklaring till det kan vara att även antalet ansökningar har ökat mest från den åldersgruppen (se Bilaga 2, Figur 7).

Även andelen bifallsbeslut har ökat under perioden januari–juli 2023 och uppgår till 29 procent, att jämföra med 23 procent för motsvarande period under 2022 (se Figur 3). Senast bifallsandelen var högre än under den period som uppföljningen gäller var helåret 2015, då den uppgick till 33 procent.¹⁷

Figur 3 Andel bifall utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Anm.: För antal bifalls- och avslagsbeslut per ålderskategori, se Bilaga 1, Tabell 5.

För barn som är yngre än 1 år är andelen bifall betydligt högre än för andra åldersgrupper men så var det också under motsvarande period 2022. En förklaring till

¹⁷ Indikatorer för att följa utvecklingen av assistansersättningen, Försäkringskassan 2023, s. 81. Uppgiften avser både förstagångsmottagare och de som har fått ett bifall efter uppehåll.

det kan vara att det är få personer i denna ålder som ansöker och att de som ansöker har omfattande funktionsnedsättningar. Majoriteten av de som har beviljats assistansersättning har behov av hjälp med det grundläggande behovet andning. Det är ett hjälpbehov som ofta kräver personlig assistans i sådan omfattning att enbart det berättigar till assistansersättning.

Totalt har 83 personer beviljats tid för det nya grundläggande behovet *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning* och 92 personer för *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd* under perioden januari–juli 2023. Det motsvarar ungefär 40 procent av alla som har beviljats assistansersättning under samma period. I åldersgruppen 7–11 år har nästan sju av tio beviljats tid för de nya grundläggande behoven. (Se Tabell 1.) Detta skulle kunna indikera att införandet av de nya grundläggande behoven har haft betydelse för den ökade andelen bifall för både barn och vuxna.

Tabell 1 **Antal och andel personer som har beviljats tid för de nya grundläggande behoven under perioden januari–juli 2023, fördelat på ålder**

Ålder	Förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning		Löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd	
	Antal	Andel	Antal	Andel
0 år	0	0 %	*	*
1–6 år	9	10 %	22	25 %
7–11 år	27	44 %	15	25 %
12–17 år	21	39 %	*	*
18 år och äldre	26	12 %	40	18 %
Samtliga	83	19 %	92	21 %

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Anm: För att skydda enskilda individer så att risk för röjande inte föreligger redovisas inte statistik där det blir för få personer i en cell.

I tabellen anges inte unika individer per behov. Det kan därför inte uteslutas att en person har beviljats tid för båda behoven.

Fler beviljas *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning* än *annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper*

Det nya grundläggande behovet *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning* är tänkt att delvis ersätta det tidigare grundläggande behovet *annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade*. Rekvisiten för de båda behoven är i princip desamma men kravet på att den som ger hjälpen ska ha *ingående kunskaper* om den funktionshindrade finns inte för det nya behovet. Totalt har 83 personer beviljats tid för detta nya grundläggande behov under januari–juli 2023 (se Tabell 1). Sju personer som är 7 år och äldre har beviljats kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser för något av de grundläggande behoven personlig hygien, på- och avklädning, måltider eller kommunikation under perioden januari–juli 2023.¹⁸ Före lagändringarna kunde tid för sådana insatser beviljas inom det grundläggande behovet *annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade*. Försäkringskassan följde då inte upp hur många personer som beviljades tid för just sådana kvalificerade insatser inom det grundläggande behovet. Det går därför inte att göra någon jämförelse mellan 2022 och 2023. Det man kan konstatera är att totalt sju personer beviljades tid för det grundläggande behovet *annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade* under perioden januari–juli 2022¹⁹.

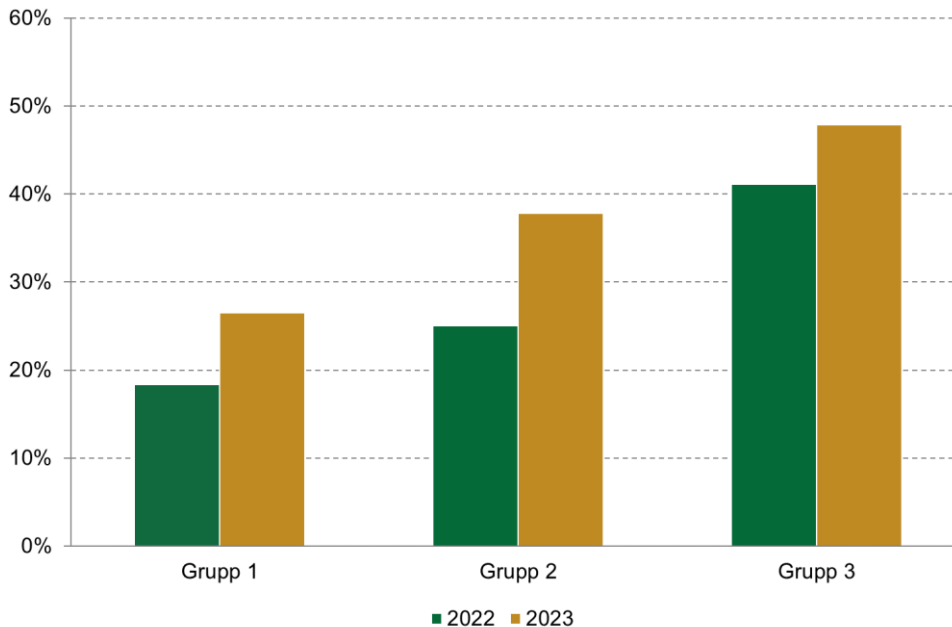
¹⁸ Försäkringskassans datalager STORE.

¹⁹ Försäkringskassans datalager STORE.

Andelen bifall har ökat för alla grupper i LSS personkrets

Andelen bifall har ökat för alla grupper i LSS personkrets (se Figur 4).

Figur 4 Andel bifallsbeslut utifrån en ny ansökan per grupp i LSS personkrets under perioden januari–juli, fördelat på år

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Grupp 1 i LSS personkrets omfattar personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd. I uppföljningen framkommer att så gott som alla som har beviljats tid för behovet *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning* har bedömts tillhöra grupp 1 i LSS personkrets (se Bilaga 1, Tabell 7). I förarbetena anges grav epilepsi som exempel på ett medicinskt tillstånd som skulle kunna ge rätt till det nya grundläggande behovet *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd*. Under den period som uppföljningen gäller har epilepsi varit den vanligaste orsaken till att personer har beviljats tid för detta behov²⁰. Epilepsi är vanligare hos personer med intellektuell funktionsnedsättning, och Cerebral Pares.²¹ Uppföljningen visar också att majoriteten av de som har beviljats tid för behovet *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd* har bedömts tillhöra grupp 1 i LSS personkrets (se Bilaga 1, Tabell 7).

Bland de som tillhör grupp 3 är det betydligt färre som har beviljats tid för de nya grundläggande behoven (se Bilaga 1, Tabell 6).

Den största ökningen gäller grupp 2 i LSS personkrets. Det handlar dock totalt sett om få personer (se Bilaga 1, Tabell 6).

Införandet av de nya grundläggande behoven skulle kunna ha bidragit till den ökade andelen bifall för grupp 1. Det ligger i så fall i linje med lagändringarna vars syfte bland annat är att stärka rätten till personlig assistans för personer som har en psykisk funktionsnedsättning.

²⁰ Uppgiften har hämtats från den handläggande verksamheten.

²¹ Epilepsi, 1177, <https://www.1177.se/sjukdomar--besvar/hjarna> Hämtat 2023-06-09.

Ingen förändring när det gäller orsaken till avslag

Den vanligaste orsaken till avslag på ansökan om assistansersättning är, precis som har framkommit i tidigare uppföljningar²², att behovet av hjälp med de grundläggande behoven inte överstiger i genomsnitt 20 timmar per vecka (se Bilaga 2, Figur 13). De flesta som får avslag under den period som uppföljningen gäller har bedömts tillhöra grupp 1 i LSS personkrets, även detta överensstämmer med vad som har framkommit i andra uppföljningar (se Bilaga 1, Tabell 8)²³.

Andelen personer som har fått bifall efter ett uppehåll är oförändrad medan andelen som fått bifall efter ett avslag har ökat

Bland de personer som har beviljats assistansersättning under perioden januari–juli 2023 finns personer som tidigare har varit beviljade assistansersättning, men där rätten till ersättning har upphört av någon anledning. Där finns också personer som tidigare har ansökt om assistansersättning och fått avslag. Det är ingen större skillnad när det gäller andelen personer som har fått ett bifall efter ett uppehåll jämfört med motsvarande period 2022 (se Bilaga 1, Tabell 9). Däremot är andelen personer som har fått ett bifall efter ett tidigare avslag något högre under perioden januari–juli 2023 än motsvarande period 2022 (se Tabell 2).

Tabell 2 Antal personer som har fått ett bifallsbeslut utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023 samt antal och andel personer som tidigare har ansökt om assistansersättning och fått beslut om avslag

År	Bifall		varav tidigare avslag	
	Antal	Andel	Antal	Andel
2022	269	42 %	112	42 %
2023	434	49 %	214	49 %

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Genomsnittligt antal beviljade timmar per vecka

Timmar för de nya grundläggande behoven

Det genomsnittliga antalet bedömda²⁴ timmar för behovet *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning* är drygt 88 timmar och genomsnittet är betydligt högre för vuxna än för barn (se Tabell 3). En förklaring till detta skulle kunna vara att barns hjälpbehov tillgodoses genom annat samhällsstöd i högre grad än vuxnas. Det kan vara att behoven tillgodoses i barnomsorg och skola men också att barn med den här typen av hjälpbehov tillbringar viss tid på korttidsvistelse.

²² Indikatorer för att följa utvecklingen av assistansersättningen, Försäkringskassan 2023, s. 36–37.

²³ Jmf Indikatorer för att följa utvecklingen av assistansersättningen, Försäkringskassan 2023, s. 37–40.

²⁴ I statistiken redovisas antal timmar för enskilda grundläggande behov utan föräldraavdrag. Det beror på att avdraget görs på totalt antal timmar för grundläggande behov där avdrag ska göras. De redovisade timmarna avser därmed bedömda timmar, inte beviljade. För vuxna är det ingen skillnad på bedömda och beviljade timmar.

Tabell 3 Genomsnittligt antal timmar för de nya grundläggande behoven under januari–juli 2023, fördelat på ålder

Ålder	Förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning	Löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd
0 år		*
1–6 år	70,0	136,1
7–11 år	69,4	137,9
12–17 år	85,2	*
18 år och äldre	118,4	133,4
Samtliga	88,5	134,2

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Anm: För att skydda enskilda individer så att risk för röjande inte föreligger redovisas inte statistik där det blir för få personer i en cell.

För *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning* redovisas bedömda timmar och för *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd* redovisas beviljade timmar. Det beror på att uppgift om beviljade timmar för *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning* inte finns för barn eftersom föräldraavdraget görs på totalt antal bedömda timmar och inte för enskilda grundläggande behov.

När det gäller det grundläggande behovet *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd* är det genomsnittliga antalet beviljade timmar drygt 134 (se Tabell 3). Det ligger i behovets utformning att man beviljas många timmar om man bedöms ha behov av *löpande stöd* i och med att ett krav är att man har behovet minst 12 timmar per dygn. För detta grundläggande behov görs heller inget föräldraavdrag, vilket påverkar antalet beviljade timmar för grundläggande behov för barn upp till 12 år. Om en individ har behov av både *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd* och ett annat grundläggande behov ska *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd* beaktas i första hand. Det gäller dock inte behoven andning eller måltider i form av sondmatning som alltid ska beaktas i första hand. Även detta företräde torde bidra till att det genomsnittliga antalet timmar blir högt för detta behov jämfört med de övriga grundläggande behoven.

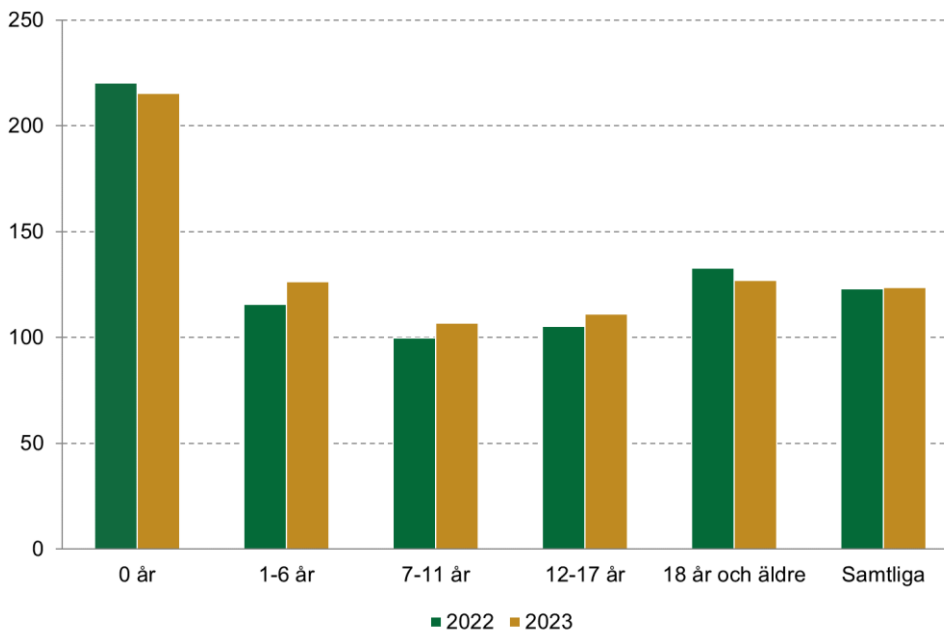
En anledning till att det inte är någon skillnad mellan åldersgrupperna när det gäller *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd* skulle kunna vara att barn som beviljas detta stöd i högre grad anses ha särskilda skäl att ha med sina assistenter i barnomsorg och skola.

Barn beviljas något fler timmar i genomsnitt per vecka efter lagändringarna

För barn i åldersgrupperna 1–6, 7–11 och 12–17 år har det genomsnittliga antalet timmar per vecka ökat under perioden januari–juli 2023 jämfört med motsvarande period 2022. Störst är ökningen för barn i åldern 1–6 år, där genomsnittligt antal timmar har ökat med nästan 11 timmar i veckan. För samtliga som har fått ett bifallsbeslut²⁵ under perioden är det genomsnittliga antalet beviljade timmar per vecka däremot i princip oförändrat jämfört med motsvarande period 2022. För gruppen 18 år och äldre har det genomsnittliga antalet timmar per vecka dock minskat med knappt 6 timmar och för barn som är yngre än 1 år är minskningen drygt 5 timmar. När det gäller de yngsta barnen behöver resultaten tolkas med försiktighet eftersom det avser en liten grupp där få beslut kan få genomslag i resultatet. (Se Figur 5.)

²⁵ Med bifallsbeslut avses här beslut om rätt till assistansersättning utifrån en ny ansökan eller anmälan om rätten till assistansersättning.

Figur 5 Genomsnittligt antal beviljade timmar per vecka utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Det genomsnittliga antalet beviljade timmar per vecka för hela gruppen 0–11 år uppgår till drygt 123 timmar (se Bilaga 1, Tabell 10).²⁶ Det överstiger därmed med cirka 13 timmar per vecka det antal timmar som man inför lagändringarna antog att barn i denna åldersgrupp skulle få.²⁷

Majoriteten av de barn under 1 år som har beviljats assistansersättning har beviljats tid för det grundläggande behovet *andning*. För detta behov ska något föräldraavdrag inte göras, vilket återspeglar sig i ett högt genomsnittligt antal timmar per vecka. I övrigt har barnen i denna åldersgrupp beviljats tid för *sondmatning* och *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd*. Inte heller för dessa behov ska något föräldraavdrag göras. Som nämnts ovan rör det sig om få beslut, där utfallet i ett ärende kan få stor påverkan på det genomsnittliga antalet timmar, vilket skulle kunna förklara varför det genomsnittliga antalet timmar skiljer sig åt mellan 2022 och 2023 (se Bilaga 1, Tabell 11). Det är därför svårt att uttala sig om varför det genomsnittliga antalet timmar skiljer sig åt mellan 2022 och 2023.

Antalet beviljade timmar utifrån en ansökan om fler timmar har ökat för barn

Det genomsnittliga antalet beviljade timmar för samtliga personer som har beviljats fler timmar uppgår under perioden till drygt 158 timmar per vecka, vilket är en ökning med ungefär 6 timmar per vecka jämfört med motsvarande period 2022. Det genomsnittliga antalet beviljade timmar har ökat för barn i åldern 7–11 och 12–17 år²⁸ (se Tabell 4.). Då jämförelsen endast avser det genomsnittliga antalet beviljade timmar för 2022 och 2023,

²⁶ Det genomsnittliga antalet timmar avser samtliga barn som har fått bifall, dvs både de som har beviljats tid för de nya grundläggande behoven och de som inte har det.

²⁷ De barn som får assistansersättning antas få i genomsnitt samma antal timmar som de barn i samma åldersgrupp som redan har personlig assistans. Under perioden 2010-2020 hade barn i åldersgruppen 0-11 år i genomsnitt 110 timmar per vecka (Prop. 2021/2022:214, s. 52).

²⁸ För barn i åldern 1–6 år kan någon jämförelse inte göras då gruppen för 2022 inte kan redovisas pga. risk för röjande av enskilda individer.

och inte skillnaden mellan det tidigare beslutet och beslutet om fler timmar, är det dock inte möjligt att följa upp om ökningen bland barnen är i paritet med hur den antogs bli genom lagändringarna.²⁹

Tabell 4 Genomsnittligt antal timmar per vecka utifrån ansökan om fler timmar under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder

Ålder	2022		2023	
	Antal personer	Genomsnittligt antal timmar per vecka	Antal personer	Genomsnittligt antal timmar per vecka
0 år	*	*	0	
1–6 år	*	*	27	143,8
7–11 år	46	124,0	36	152,3
12–17 år	90	127,7	73	151,9
18 år och äldre	304	161,9	271	162,1
Samtliga	477	152,0	407	158,2

Anm.: Genomsnittligt antal timmar per vecka är beräknat utifrån det genomsnittliga antalet timmar per vecka för de försäkrade som har beviljats fler timmar. Beviljade timmar för de som vid prövningen av ansökan om fler timmar fick ett beslut om oförändrat antal timmar ingår inte.

För att skydda enskilda individer så att risk för röjande inte föreligger redovisas inte statistik där det blir för få personer i en cell.

²⁹ Genom att förslaget om ett schabloniserat föräldraavdrag genomförs förväntas assistanstimmarna öka för barn som har assistansersättning, och som får ett beslut om fler timmar, med i genomsnitt 11 timmar per vecka för barn 0–6 år, med i genomsnitt 6 timmar per vecka för barn 7–12 år och med i genomsnitt 4 timmar för barn 13–17 år (prop. 2021/22:214, s. 52–53).

Avslutande reflektion

434 personer har beviljats assistansersättning under perioden januari–juli 2023. Det är en ökning med 165 personer jämfört med hur många som beviljades ersättning under motsvarande period 2022. Av de som har beviljats assistansersättning har 83 personer beviljats tid för det grundläggande behovet *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning* och 92 personer för *löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd*. Det innebär att ungefär fyra av tio som har beviljats assistansersättning har beviljats tid för de nya grundläggande behoven. Det genomsnittliga antalet beviljade timmar per vecka för dessa nya grundläggande behov är så högt att enbart tiden för respektive behov skulle räcka för att kvalificera sig för rätt till assistansersättning.

Förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning ersätter det stöd som kallades för aktiv tillsyn av övervakande karaktär och kunde beviljas inom det nu upphörda grundläggande behovet *annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade*. Skillnaden är att det nya grundläggande behovet inte förutsätter ingående kunskaper. Resultatet i den här uppföljningen visar att det är betydligt fler personer som har beviljats tid för behovet *förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning* än vad det var som beviljades tid för *annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade* under 2022. Detta skulle kunna vara en följd av borttagandet av kravet på ingående kunskaper.

Andelen bifall under perioden januari–juli 2023 uppgår till 29 procent. Senast andelen bifall var högre var helåret 2015, då den uppgick till 33 procent. Med hänvisning till hur stor andel av alla de som har fått ett bifallsbeslut som också har beviljats tid för de nya grundläggande behoven kan införandet av dessa ha bidragit till den ökade andelen bifall. Med hänsyn tagen till den korta tid som har gått sedan lagändringarna trädde i kraft får resultaten anses vara i linje med lagstiftarens intention; att fler personer ska beviljas assistansersättning.

Inflödet av nya ansökningar har ökat med nästan 60 procent jämfört med motsvarande period 2022. Ökningen är störst under årets tre första månader. Det skulle kunna tyda på att det är fler personer med behov av hjälp med de nya grundläggande behoven som ansöker om ersättning i direkt anslutning till lagändringarna. I nuläget vet vi inte om detta kan ha påverkat resultatet i den här uppföljningen. Ju längre tid som går och ju fler beslut som fattas utifrån den nya lagstiftningen desto tydligare bild kommer Försäkringskassan att få av konsekvenserna av reformen.

Vid jämförelse med motsvarande period 2022 har fler barn beviljats assistansersättning under den granskade perioden. Barn som inte har assistansersättning sedan tidigare och barn som har ansökt om fler timmar med assistansersättning har också beviljats fler timmar. Försäkringskassan har inte uppgifter som visar hur omfattande föräldraansvaret bedömdes vara innan 1 januari 2023 och vi kan därför inte uttala i vilken utsträckning dessa förändringar i utfallet beror på det schabloniserade föräldraavdraget.

Det finns aktörer som signalerar att förändringen i hur Försäkringskassan ska bedöma föräldraansvaret inte fått de effekter som förväntats. Synpunkterna har bl.a. handlat om från vilka behov Försäkringskassan gör de schabloniserade avdragen. Av lagtexten framgår tydligt att avdragen ska göras utifrån hjälpbehov som beror på barnets funktionsnedsättning. Om lagstiftarens intention var något annat än detta torde det därmed krävas ytterligare lagändringar.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Nils Öberg i närvaro av avdelningschef Leif Höök och verksamhetsutvecklare Anna Lindhe, den senare som föredragande.

Nils Öberg

Anna Lindhe

Referenser

Epilepsi, 1177, <https://www.1177.se/sjukdomar--besvar/hjarna> Hämtat 2023-06-09

Försäkringskassan 2015, Assistansersättningens utveckling–Orsaker till ökningen av antalet assistansmottagare och genomsnittligt antal mottagare, Socialförsäkringsrapport 2015:13

Försäkringskassan 2020. Analys av minskat antal mottagare. Svar på regeringsuppdrag dnr 001381–2020

Försäkringskassan 2023. Indikatorer för att följa utvecklingen av assistansersättningen. Svar på regeringsuppdrag dnr FK 2023/002100

Förordning (1993:1091) om assistansersättning

HFD 2012 ref. 41

HFD 2015 ref. 46

Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Prop. 2021/22:214 Stärkt rätt till personlig assistans – grundläggande behov för personer som har en psykisk funktionsnedsättning och ökad rättssäkerhet för barn

Prop. 2021/22:244 Stärkt rätt till personlig assistans vid behov av egenvård

Socialförsäkringsbalken (2010:110)

SFS 2022:1252 Lag om ändring i lagen (2022:1227) om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Socialdepartementet 2022. Försäkringskassans regleringsbrev för 2023. Regeringsbeslut 2022-12-22. S2022/04810

Tabellförteckning

Tabell 1	Antal och andel personer som har beviljats tid för de nya grundläggande behoven under perioden januari–juli 2023, fördelat på ålder	12
Tabell 2	Antal personer som har fått ett bifallsbeslut utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023 samt antal och andel personer som tidigare har ansökt om assistansersättning och fått beslut om avslag	14
Tabell 3	Genomsnittligt antal timmar för de nya grundläggande behoven under januari–juli 2023, fördelat på ålder	15
Tabell 4	Genomsnittligt antal timmar per vecka utifrån ansökan om fler timmar under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder	17
Tabell 5	Antal fattade beslut och beslutsutfall utifrån en ny ansökan om assistansersättning under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder	23
Tabell 6	Antal fattade beslut och beslutsutfall utifrån en ny ansökan om assistansersättning under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på grupp i LSS personkrets	23
Tabell 7	Antal personer som under perioden januari–juli 2023 har beviljats tid för de nya grundläggande behoven, fördelat på grupp i LSS personkrets	23
Tabell 8	Antal personer som under perioden januari–juli 2022 och 2023 har fått avslag på en ny ansökan på grund av att behovet av hjälp med grundläggande behov inte överstiger 20 timmar i veckan, fördelat på grupp i LSS personkrets	24
Tabell 9	Antal bifallsbeslut utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på antal och andel förstagångsmottagare och bifall efter uppehåll	24
Tabell 10	Genomsnittligt antal beviljade timmar per vecka utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023 för barn i åldern 0–11 år	24
Tabell 11	Antal personer som har fått ett bifallsbeslut utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023 och genomsnittligt antal timmar per vecka, fördelat på ålder	24
Tabell 12	Antal fattade beslut utifrån ansökan om fler timmar under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder	25

Figurförteckning

Figur 1	Antal inkomna nya ansökningar och ansökningar om fler timmar för januari–juli 2022 respektive 2023	9
Figur 2	Handläggningstid (medellängd) i dagar för nya ansökningar under perioden januari 2022–juli 2023	10
Figur 3	Andel bifall utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder	11
Figur 4	Andel bifallsbeslut utifrån en ny ansökan per grupp i LSS personkrets under perioden januari–juli, fördelat på år	13
Figur 5	Genomsnittligt antal beviljade timmar per vecka utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder	16
Figur 6	Inflöde av nya ansökningar under perioden januari 2022–juli 2023	26
Figur 7	Antal inkomna nya ansökningar för januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder	26
Figur 8	Antal inkomna ansökningar om fler timmar för januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder	27
Figur 9	Antal pågående ärenden utifrån en ny ansökan under perioden januari 2022–juli 2023	27
Figur 10	Antal pågående ärenden utifrån en ansökan om fler timmar under perioden januari 2022–juli 2023	28
Figur 11	Medellängd i dagar för ärenden som gäller ny ansökan om assistansersättning under perioden januari 2022–juli 2023	28
Figur 12	Antal ärenden som överstiger 150 dagar under perioden januari 2022–juli 2023	29
Figur 13	Avslagsanledning för de som har fått avslag på en ny ansökan om assistansersättning under perioden januari–juli, fördelat på år (procent)	29

Bilaga 1 Tabeller till rapporten

Bifall och avslag

Tabell 5 Antal fattade beslut och beslutsutfall utifrån en ny ansökan om assistansersättning under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder

Ålder	Januari - juli 2022			Januari - juli 2023		
	Bifall	Avslag	Totalt	Bifall	Avslag	Totalt
0 år	6	3	9	8	4	12
1–6 år	64	120	184	87	120	207
7–11 år	44	166	210	61	167	228
12–17 år	21	113	134	54	154	208
18 år och äldre	134	523	657	224	613	837
Totalt	269	925	1 194	434	1 058	1 492

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Tabell 6 Antal fattade beslut och beslutsutfall utifrån en ny ansökan om assistansersättning under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på grupp i LSS personkrets

Grupp	2022		2023	
	Bifall	Avslag	Bifall	Avslag
Grupp 1	101	449	212	587
Grupp 2	6	18	17	28
Grupp 3	162	232	205	223
Samtliga	269	699	434	838

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Anm.: I redovisningen av antal avslag ingår inte de personer som har fått avslag på grund av att de grundläggande förutsättningarna inte är uppfyllda eller att de inte bedöms tillhöra LSS personkrets.

Tabell 7 Antal personer som under perioden januari–juli 2023 har beviljats tid för de nya grundläggande behoven, fördelat på grupp i LSS personkrets

Grupp i LSS personkrets	Förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning	Löpande stöd vid ett medicinskt tillstånd
Grupp 1	79	59
Grupp 2	*	6
Grupp 3	*	27
Samtliga	83	92

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Anm.: För att skydda enskilda individer så att risk för röjande inte föreligger redovisas inte statistik där det blir för få personer i en cell.

Tabell 8 Antal personer som under perioden januari–juli 2022 och 2023 har fått avslag på en ny ansökan på grund av att behovet av hjälp med grundläggande behov inte överstiger 20 timmar i veckan, fördelat på grupp i LSS personkrets

Ålder	Grupp 1		Grupp 2		Grupp 3	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
1–6 år	80	81	0	0	20	15
7–11 år	147	152	0	0	11	7
12–17 år	91	131	0	0	14	7
18 år och äldre	131	223	18	28	181	194
Samtliga	449	587	18	28	226	223

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Tabell 9 Antal bifallsbeslut utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023, fördelat på antal och andel förstagångsmottagare och bifall efter uppehåll

År	Bifall	varav förstagångsmottagare		varav bifall efter uppehåll	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
2022	266	239	90 %	27	10 %
2023	417	368	88 %	49	12 %

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Anm.: Med bifall efter uppehåll menas att personen tidigare har varit beviljad assistansersättning men att rätten till ersättning av någon anledning av upphört. Beslut om att ersättning har upphört och beslut om tidigare avslag har fattats under de senaste 10 åren.

Antalet bifall i denna tabell summerar inte till det totala antalet bifall i tabell 2 och 5. Det beror på att det finns ärenden i registerdata som inte är möjliga att kategorisera på förstagångsmottagare och bifall efter uppehåll.

Genomsnittligt antal beviljade timmar per vecka efter lagändringen

Tabell 10 Genomsnittligt antal beviljade timmar per vecka utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023 för barn i åldern 0–11 år

Ålder	2022	2023
0–11 år	115,0	123,4

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Tabell 11 Antal personer som har fått ett bifallsbeslut utifrån en ny ansökan under perioden januari–juli 2022 och 2023 och genomsnittligt antal timmar per vecka, fördelat på ålder

Ålder	2022		2023	
	Antal	Genomsnittligt antal timmar per vecka	Antal	Genomsnittligt antal timmar per vecka
0 år	6	220,4	8	215,2
1–6 år	64	115,7	87	126,5
7–11 år	44	99,8	61	107
12–17 år	21	105,2	54	111,2
18 år och äldre	134	132,9	224	127
Samtliga	269	123,1	434	123,7

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Tabell 12 **Antal fattade beslut utifrån ansökan om fler timmar under perioden januari–juli
2022 och 2023, fördelat på ålder**

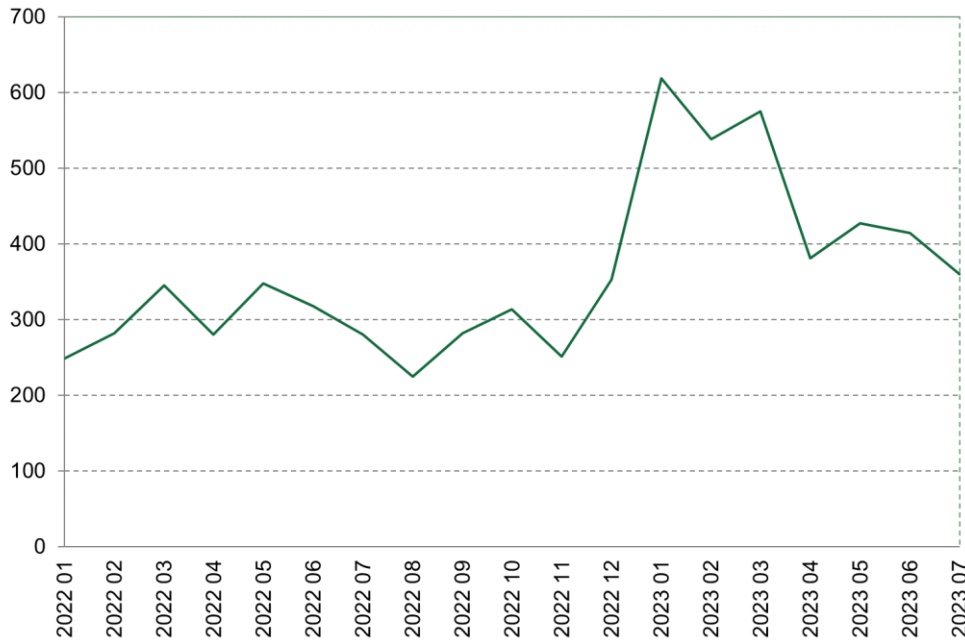
Ålder	2022	2023
0–11 år	143	190
12–17 år	183	164
18 år och äldre	637	778
Totalt	963	1 132

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Bilaga 2 Figurer till rapporten

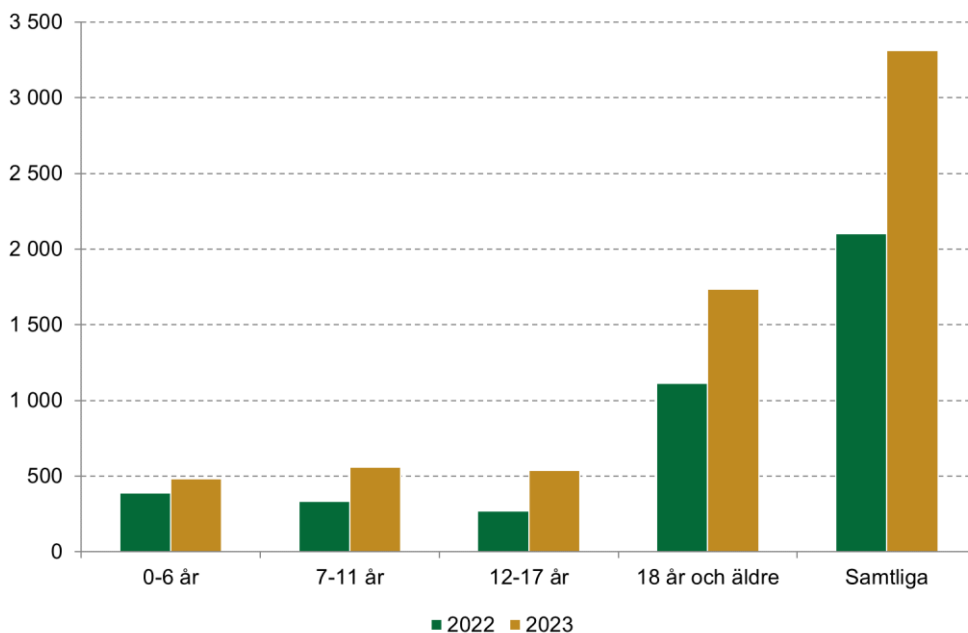
Inflödet av ärenden har ökat

Figur 6 Inflöde av nya ansökningar under perioden januari 2022-juli 2023

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

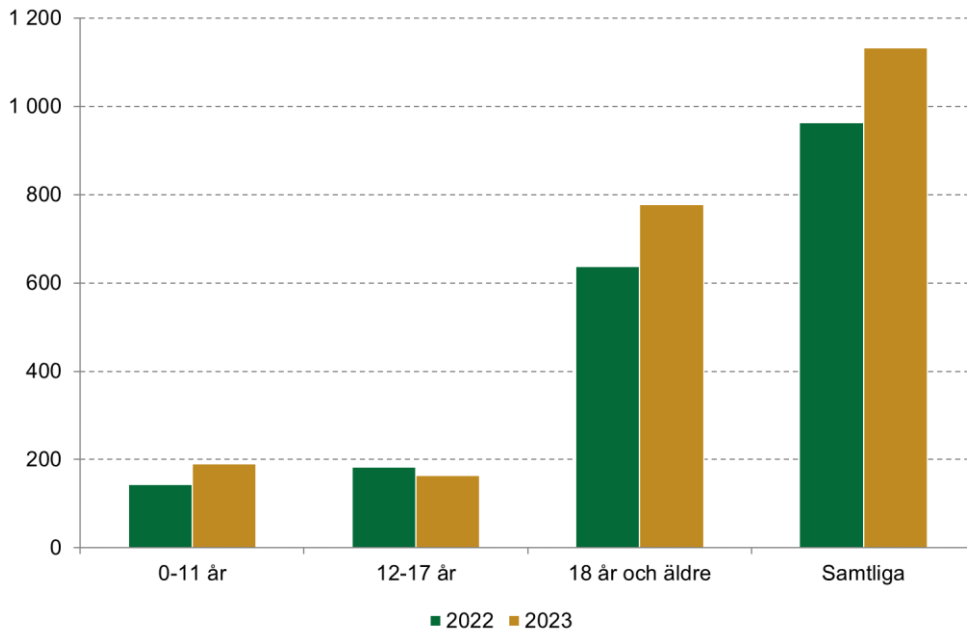
Figur 7 Antal inkomna nya ansökningar för januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

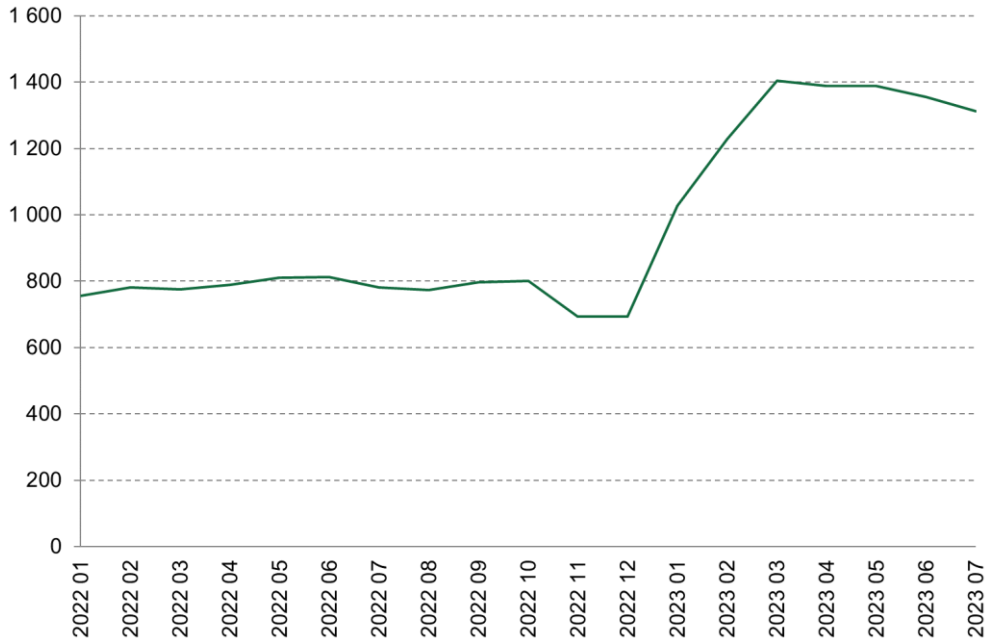

Figur 8 Antal inkomna ansökningar om fler timmar för januari–juli 2022 och 2023, fördelat på ålder

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

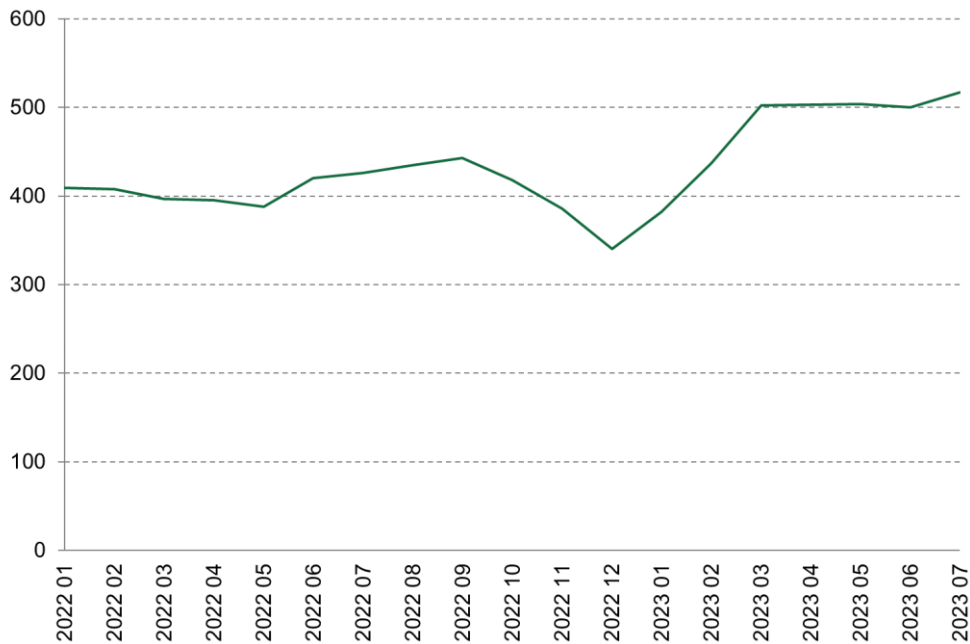
Figur 9 Antal pågående ärenden utifrån en ny ansökan under perioden januari 2022-juli 2023

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

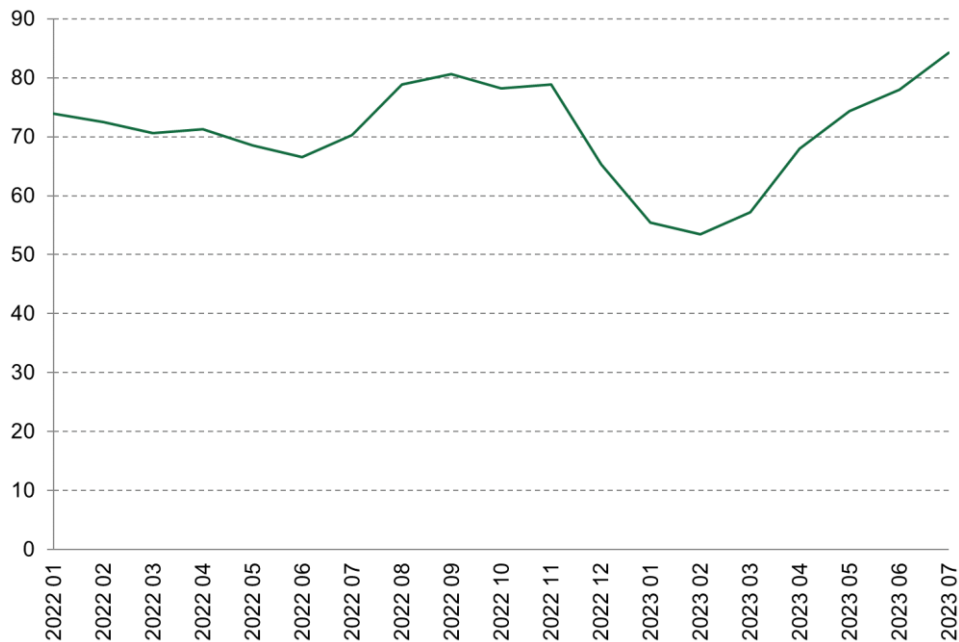

Figur 10 **Antal pågående ärenden utifrån en ansökan om fler timmar under perioden januari 2022-juli 2023**

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Figur 11 **Medellängd i dagar för ärenden som gäller ny ansökan om assistansersättning under perioden januari 2022-juli 2023**

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

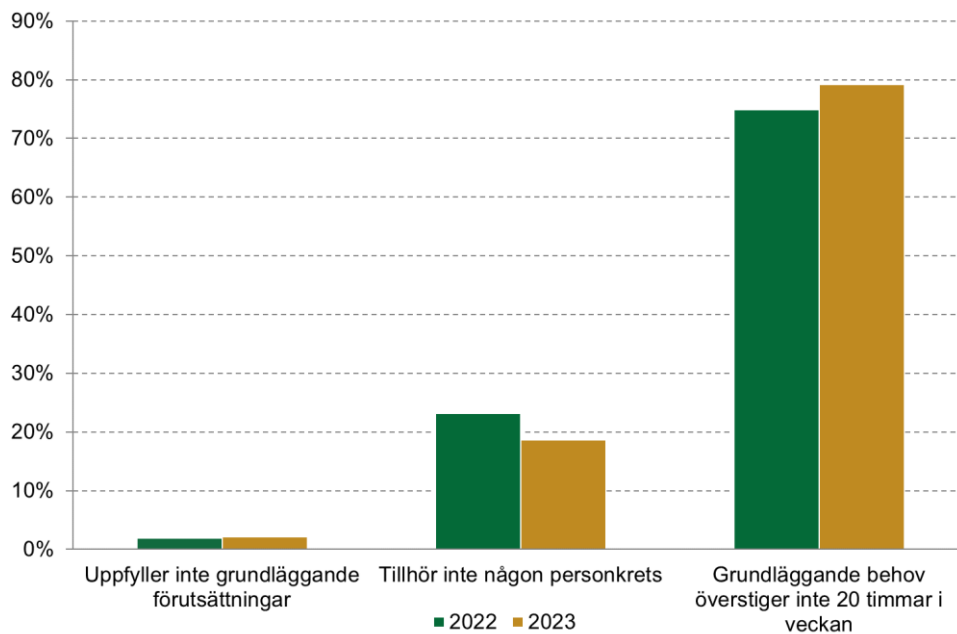
Figur 12 Antal ärenden som överstiger 150 dagar under perioden januari 2022-juli 2023

Källa: Försäkringskassans datalager STORE

Bifall och avslag

Figur 13 Avslagsanledning för de som har fått avslag på en ny ansökan om assistansersättning under perioden januari-juli, fördelat på år (procent)

Källa: Försäkringskassans datalager STORE